

استفتائات جدید (تیر ماه) - 1 / تیر / 1399

سفر تحصیلی طلاب و دانشجویان بورسیه

سؤال 1: آیا سفر تحصیلی طلاب و دانشجویان بورسیه - مانند تربیت معلم و افسری - که تحصیلشان متصل به اشتغال است، حکم سفر تحصیلی را دارد یا سفر شغلی؟

جواب: سفری که مانند محصلان علوم دینی یا دانشجویان مذکور در سؤال، برای تحصیل انجام می دهند به طوری که از زمان تحصیل، جزء شاغلان حرفه خاصی قرار می گیرند، حکم سفر شغلی را دارد.

عدم دسترسی به مهر هنگام نماز

سؤال 2: اگر به هر دلیل هنگام نماز، مهر از دسترس خارج شود، - مثلاً بچه ای، مهر را ببرد- تکلیف چیست؟

جواب: اگر در بین نماز چیزی که بر آن سجده می کند، گم شود و چیزی که سجده بر آن صحیح است در دسترس نباشد چنانچه وقت، وسعت داشته باشد باید نماز را بشکنند اما اگر وقت تنگ است:

چنانچه لباس او از جنس کتان یا چیزی که جنس پنبه و کتان دارد، باشد باید بر همان سجده کند و احتیاط آن است که تا سجده بر لباسی که از پنبه و کتان است، ممکن باشد بر غیر آن یعنی لباسی که از این جنس نیست، سجده نکند.

اگر چنین لباسی ندارد بنا بر احتیاط واجب بر پشت دست خود سجده کند.

شیوه جبران خسارت در هنگام خجالت کشیدن

سؤال 3: من قبلاً به شخصی خسارتی وارد کردم و الان خجالت می کشم بروم و خسارت را جبران کنم آیا می توانم پول آن را از طرف صاحب حق، به فقیر صدقه بدهم؟

جواب: صدقه، کفایت نمی کند و باید مبلغ خسارت را به او بپردازید به گونه ای که مطلع نشود - مثلاً از طریق واسطه یا واریز به حساب - آن را ادا کنید.

نماز استیجاری

سؤال 4: کسی که برای قرائت قرآن یا یک سال نماز برای میت اجیر شده، میتواند در این کار از دیگری هم کمک بگیرد؟

جواب: اگر ضمن قرارداد، شرط شده یا با توجه به قرائن معلوم باشد که مقصود اجیر کننده این بوده که خود اجیر انجام دهد، نمی تواند بدون اجازه اجیر کننده، از دیگری کمک بگیرد؛ در غیر این صورت می تواند تمام کار را به همان قیمت یا با قیمت بیشتر به دیگری واگذار کند یا مقداری از کار را خودش انجام دهد و باقیمانده آن را با قیمتی توافقی یا رایگان به دیگری بسپارد.

فاصله بین میت و نمازگزار در نماز میت

سؤال 5: در نماز میت بین نمازگزار و میت، حداکثر چه مقدار فاصله، جایز است؟

جواب: به مقداری که ایستادن بر میت، صدق کند نمازگزار می تواند از میت فاصله بگیرد اما برای کسانی که در صف نماز ایستاده اند، فاصله شرط نیست.

عدم مراجعه مشتری برای دریافت جنس تعمیر شده

سؤال 6: شخصی، جنسی را نزد تعمیرکار می برد و قرار می گذارند که پس از مدت مشخصی (مثلاً یک ماه)، مشتری برای دریافت جنس تعمیر شده مراجعه کند و اگر مراجعه نکرد، تعمیرکار می تواند جنس را بیرون مغازه بگذارد و اگر تلف شد ضامن نیست، آیا چنین قراردادی صحیح است؟

جواب: اشکال ندارد، تعمیرکار می تواند طبق قرار عمل کند.

خيار غبن و خيار عيب در فسخ معامله

سؤال 7: زمینی را از شخصی خریدم و پس از خرید متوجه شدم که از نظر شهرداری، عقب نشینی دارد و خود فروشنده نیز اطلاع نداشته است در این صورت برای فسخ معامله از کدام یک از خيارات می توان استفاده نمود؟ (لازم به ذکر است که چون مقدار عقب نشینی زیاد است پس از آن، قیمت زمین افت کرده و از قیمت خریداری شده نیز پایین تر می آید).

جواب: اگر اختلاف قیمت زمین با عقب نشینی، قابل توجه باشد، خيار غبن دارد، همچنین اگر در نظر عرف، عقب نشینی عيب محسوب شود، خيار عيب دارد.

روزه استیجاری با وجود روزه قضا

سؤال 8: در صورتی که روزه قضا بر عهده داشته باشیم می توانیم روزه استیجاری بگیریم؟

جواب: اشکال ندارد.

جدا کردن سر حیوان پیش از جان دادن در هنگام ذبح

سؤال 9: اگر سر حیوان را - قبل از جان دادن - جدا کنیم، اشکال دارد؟

جواب: جدا کردن سر حیوان قبل از خروج کامل روح از بدن، حرام است اما با این عمل گوشت حیوان، حرام نمی شود.

وضو و غسل با وجود لاک ناخن

سؤال 10: استفاده از لاک توسط خانمها در ناخن های دست و پا هنگام وضو و غسل چه حکمی دارد؟

جواب: تمام ناخن های دو دست در هنگام وضو باید از لاک و هر مانع دیگری پاک باشند، ولی اگر از ناخن های پا، یک ناخن پاک باشد و روی آن مسح کشیده شود، وضو صحیح است اما در هنگام غسل، تمام ناخن های دست و پا باید پاک باشند.

شرط خروج زن از منزل در ضمن عقد نکاح

سؤال 11: آیا زن در ضمن عقد نکاح می تواند شرط کند اجازه خروج از خانه به دست خودش باشد؟

جواب: اگر شرط کند که به طور کلی خروج از منزل به دست خودش باشد، این شرط باطل است، ولی اگر شرط کند که برای برخی از کارهای مجاز مثل رفتن به محل کار، بدون اجازه خارج شود، اشکال ندارد.

تکلیف مستطیع در صورت عدم ثبت نام حج

سؤال 12: پدرم با توجه به وضعیت مالی که دارد مستطیع است، ولی از طرف دولت ثبت نام صورت نمی گیرد آیا تکلیفی دارد؟ آیا می تواند در سال جاری که برای حج ثبت نام نمی کنند، پولش را در امور دیگر مصرف کند؟

جواب: اگر می تواند از طریق دیگری مثل تهیه فیش آزاد به طور قانونی، حج به جا آورد، باید در سال جاری برای حج اقدام کند؛ در غیر این صورت حج بر او واجب نیست ولی در صورت امکان انجام حج در سال آینده، احتیاط واجب آن است که خود را از استطاعت مالی خارج نکند.

قرض به شرط وام

سؤال 13: با توجه به قانون بانک ها مبنی بر اینکه اگر شخصی سپرده گذاری کند، طبق میانگین سپرده، به او وام تعلق می گیرد. آیا چنین عملی مصداق قرض به ازای قرض است و حکم ربا دارد؟

جواب: اگر مطابق قوانین بانک که به تأیید شورای نگهبان رسیده است عمل کند، مانعی ندارد.

دفتر مقام معظم رهبری
www.leader.ir

[آرشیو استفتائات جدید](#)